

#Sociaalboekenlezen: leerlingen kruipen via *Twitter* in de huid van een hoofdpersoon

Een leven zonder *Facebook* of *Twitter* is voor veel jongeren niet meer denkbaar. Men staat voortdurend met elkaar in contact. Delen is leuk. Maar een boek lezen, doe je helemaal in je een-tje. Veel leerlingen vinden lezen niet leuk. Misschien is het wel een te eenzame bezigheid tussen al het sociale geweld waarmee ze zichzelf omringen.

Wat gebeurt er als je boeken lezen minder eenzaam maakt? Als lezen meer past bij waar de leerlingen de hele dag mee bezig zijn? Wordt het dan leuker? Met die gedachte is *#sociaalboekenlezen* gestart. Gebruik de kracht van de sociale media voor fictieonderwijs en vergroot het leesplezier bij jongeren.

In twee havo/vwo-brugklassen heb ik dit uitgeprobeerd, zonder veel voorbereiding; gewoon in het diepe springen en kijken hoe het loopt. Spannend. De leerlingen konden kiezen: maak een 'gewoon' boekverslag of doe mee met de *Twitter*-opdracht. De helft koos voor de *Twitter*-opdracht. De andere helft wilde liever 'op veilig spelen' met een boekverslag. De eigen keuze van de leerlingen vond ik belangrijk. Het moet wel bij ze passen en ook ouders vinden het niet altijd goed. Daar wilde ik rekening mee houden. Toch kreeg ik de helft van de klassen mee. En zo gebeurde het dan dat Anne Frank ineens twitterde met Beverly uit het boek *100% Beverly*, Harry Potter tweets uitwisselde met Brahim uit *Pizza Maffia* en Liz uit *Fatale liefde* haar geheimen deelde met Nathan uit het boek *Slecht*. Resultaat: ongeveer 90% van de *Twitter*-leerlingen vond het door de opdracht leuker om een boek te lezen. Geen hard wetenschappelijk bewijs, maar de moeite waard om dit verder uit te proberen en uit te diepen.

Voor mij als docent was het echt een feestje: ik las in de afgeperkte leesperiode ook een jeugdboek en twitterde als hoofdpersoon gewoon mee met mijn leerlingen. Omdat ik al de personages volgde op *Twitter* en zij mij, kon ik de leerlingen heel goed volgen in

hun leesproces. Ik merkte dat ze tot laat in de avond nog aan het lezen waren. Leerlingen zochten ook naar de *Twitter*-accounts van de schrijvers van de boeken die ze lazen en vroegen hen of ze mee wilden lezen. Dat lukte bij één schrijver ook en dat was natuurlijk een flinke opsteker en motiveerde de leerlingen nog meer.

De meeste leerlingen in de onderbouw lezen vooral belevend en herkendend. Ze moeten zichzelf bijvoorbeeld kunnen herkennen in een hoofdpersoon. Door de *Twitter*-opdracht hoopte ik aan te sluiten bij een dergelijke manier van lezen. Toch werden door de opdracht ook een aantal verhaaltechnische aspecten aangesneden. Leerlingen vroegen bijvoorbeeld tijdens de opdracht hoe het dan moest met de verschillende tijden waarin de hoofdpersonen leven: de ene leeft in het verleden en de ander in de toekomst. En wat te doen met tijdsprongen? Hoe om te gaan met een wisselend perspectief? Door het stramien waarin alles in *Twitter* wordt geschreven, borrelden deze vragen vanzelf op, want het was een probleem dat opgelost moest worden. Een betere voorzet kan je als docent niet krijgen.

Ook voor bovenbouwleerlingen is de opdracht geschikt. Immers, ook een meer reflecterende, interpreterende of literaire manier van lezen kan door deze opdracht worden gestimuleerd. Aan bovenbouwleerlingen worden natuurlijk andere eisen gesteld. De docent kan bijvoorbeeld opdrachten op *Twitter* plaatsen waar de hoofdpersonen dan iets mee moeten doen. Ook kan de *Twitter*-opdracht de basis vormen voor een mondelinge groepsopdracht over de gelezen boeken.

In de workshop gaat u het zelf meemaken. U kruipt twitterend in de huid van een hoofdpersoon uit een boek en reageert op andere twitterende hoofdpersonen uit andere boeken. Waarschuwing: het is verslavend!

U hoeft geen ervaring te hebben met *Twitter*.

Meenemen:

- boek (fictie) waarin u aan het lezen bent of aan gaat beginnen;
- smartphone, tablet, laptop (als u die niet heeft, werkt u met memoblaadjes).

Als u geen boek of *device* mee hebt genomen, dan zijn er tijdens de workshop voldoende middelen voorhanden om mee aan de slag te gaan.